

PISANA PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOG SATA

Škola: Osnovna škola Popovac, Popovac
Učitelj: Željko Predojević
Razred: 6. / 7. (kombinirani razredni odjel)
Nastavni predmet: Hrvatski jezik
Projekt: Erasmus+ projekt What's STRONG With You?
Nastavna jedinica: Stilska šetnja – jezik prirode i zvukova – stilska izražajna sredstva
Redni broj sata: 33./34 (6. razred) – 27./28. (7. razred)
Tip sata: Izvanučionička nastava – istraživački i stvaralački sat
Vremensko trajanje aktivnosti: 3 nastavna sata (1 sat pripreme u učionici + 1 sat u prirodi + 1 sat refleksije)
Datum: 14.-16. 10. 2025.
Školska godina: 2025./2026.

Ideja i koncept

Scenarij nastave polazi od pretpostavke da je jezik živ i da se izražajnost ne uči samo analizom teksta, nego iskustvom, opažanjem i stvaranjem. Učenici uče prepoznati i primijeniti stilska izražajna sredstva (epitet, usporedbu, metaforu, personifikaciju i onomatopeju) kroz doživljaj prirode i njezinih zvukova. Plan nastave nastao je u sklopu Erasmus+ projekta *What's STRONG With You?* i edukacije *Learning Outside the Classroom in Finland* u organizaciji *Europass Teacher Academy*.

© 2024 What's STRONG With You?

Ova je publikacija ostvarena uz financijsku potporu Europske komisije. Ona izražava isključivo stajalište njenih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom pri uporabi informacija koje se u njoj nalaze.

Ključni ciljevi scenarija

- Povezati nastavu hrvatskog jezika s iskustvenim i senzornim učenjem.
- Potaknuti kreativnost, promišljanje i izražavanje emocija kroz jezik.
- Učiti stilska sredstva kroz stvarno iskustvo.
- Razvijati sposobnost promatranja, slušanja i imaginacije.
- Povezati mindfulness pristup i jezično izražavanje.

PREDMETNI ISHOD I DOMENA

OŠ HJ B.6.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

OŠ HJ B.7.2. Učenik tumači književni tekst na temelju čitateljskoga iskustva i usporedbe s drugim tekstovima primjenjujući znanja o književnosti.

Ishod na razini teme: Učenik prepoznaje i primjenjuje stilska izražajna sredstva u svakodnevnom jeziku i opisivanju prirode.

Ishodi na razini aktivnosti:

- prepoznaje epitet, usporedbu, metaforu, personifikaciju, onomatopeju, hiperbolu i retoričko pitanje u tekstu i stvarnom okruženju
- stvara vlastiti lirski tekst inspiriran doživljajem prirode
- povezuje boje, zvukove i osjećaje u jezičnu sliku
- surađuje u paru ili skupini i sudjeluje u refleksivnom razgovoru

Domena: Jezik i stvaralaštvo

Oblici rada: frontalni, skupinski, individualni, rad u paru

Sredstva i pomagala: radni listić 'Jezik prirode i zvukova', bilježnice, olovke, podloge za pisanje, mobiteli (ako su dopušteni), deke ili prostirke za sjedenje u prirodi.

Povezanost s nastavnim predmetima

Likovna kultura – izražavanje boja i oblika prirode

Glazbena kultura – ritam i zvuk u prirodi

Priroda – promatranje okoliša, biljni i životinjski svijet

Međupredmetne teme

- Učiti kako učiti: primjena strategija promatranja, bilježenja i izražavanja doživljaja
- Osobni i socijalni razvoj: razvijanje introspekcije, smirenosti i timskog rada
- Održivi razvoj: promišljanje odnosa čovjeka i prirode kroz jezik

DIDAKTIČKO-METODIČKI PODACI O NASTAVNOJ JEDINICI

ARTIKULACIJA SATA

1.	Uvodni dio – priprema u učionici	1 školski sat
2.	Središnji dio – izvanučionička aktivnost	1 školski sat
3.	Završni dio – refleksija i stvaranje	1 školski sat

ETAPE I VRIJEME

Etape i vrijeme	Što radi učitelj	Što rade učenici	Oblici rada	Nastavne metode	Nastavna sredstva i pomagala
Uvodni dio (45')	Učitelj bira kraću lirsku pjesmu i analizira je s učenicima. Kroz razgovor ponavljaju stilsku sredstva: epitet, usporedbu, metaforu, personifikaciju, onomatopeju, hiperbolu i retoričko pitanje. Najavljuje izvanučioničku nastavu te objašnjava zadatke i pravila ponašanja u prirodi.	Sudjeluju u čitanju i analizi pjesme, prepoznaju i imenuju stilsku sredstva. Postavljaju pitanja i iznose dojmove o pjesmi. Pripremaju pribor i radne listiće.	Frontalni, razgovor	Metoda analize teksta, razgovora i asocijacija, problemska metoda	Lirska pjesma po izboru učitelja, radni listić, ploča, projektor
Središnji dio (45')	Vodi učenike u park ili dvorište. Daje upute: pronađite primjere epiteta, metafora, personifikacija, hiperbola i retoričkih pitanja u prirodi. Potiče ih da osluškuju boje, vjetar, svjetlo i mirise kao izvor jezičnih slika.	Promatraju, slušaju, bilježe primjere na radni listić. Razmišljaju o dojmovima prirode kroz jezik. U paru raspravljaju o svojim zapisima i idejama za vlastitu pjesmu.	Individualni, parovi	Istraživačka metoda, metoda opažanja, metoda doživljaja	Radni listić, olovke, prirodno okruženje
Završni dio (45')	Poziva učenike da sjednu u krug. Potiče razgovor: 'Koja je boja danas najglasnije	Pišu vlastitu lirsku pjesmu, čitaju je pred razredom, prepoznaju i komentiraju stilsku sredstva.	Frontalni, individualni	Stvaralačka metoda, refleksivna metoda, metoda igre	Bilježnice, semafor izlazna kartica

	pjevala?', 'Što bi vjetar rekao da ima glas?', Vodi stvaralački zadatak: učenici pišu lirske pjesme (5–8 stihova) koristeći barem tri stilska sredstva, uključujući retoričko pitanje i hiperbolu. Organizira čitanje pjesama i zajedničku refleksiju.	Na kraju provode samovrednovanje pomoću semafora.			
--	---	--	--	--	--

LITERATURA ZA NASTAVNIKE

Terhart, E. – Metode poučavanja i učenja, Zagreb, 2001.

Solar, Milivoj. Teorija književnosti.

Bagić, Krešimir. Rječnik stilskih figura.

Europass Teacher Academy – Learning Outside the Classroom Course Handbook.

LITERATURA ZA UČENIKE

- Lirska pjesma po izboru učitelja
- Radni listić 'Jezik prirode i zvukova'
- Bilježnica iz hrvatskog jezika

PLAN PLOČE

Naslov: Jezik prirode i zvukova – stilska izražajna sredstva

Stilska sredstva: epitet, usporedba, metafora, personifikacija, onomatopeja, hiperbola, retoričko pitanje

Književna vrsta: lirska pjesma

Pitanje za razmišljanje: Može li se tišina čuti?

VREDNOVANJE

Za učenje: promatranje učenika tijekom aktivnosti, poticajna pitanja i vođeni razgovor.

Kao učenje: refleksija i samovrednovanje učenika pomoću semafora.

Od učitelja: procjena lirske pjesme – jasnoća, primjena stilskih sredstava, originalnost, emocionalni dojam i povezanost s prirodom.

PRILOZI

1. Radni listić 'Jezik prirode i zvukova'

RADNI LISTIĆ – IZVANUČIONIČKA NASTAVA “STILSKA ŠETNJA – jezik prirode i zvukova”

Tema: Kako priroda govori – stilska sredstva u našem okolišu

Razred: 6. / 7.

Ime i prezime: _____

Datum: _____

1 UPOZNAJ JEZIK PRIRODE

Danas ćemo u tišini slušati, gledati i osjećati prirodu, a zatim je pretvoriti u riječi. U prirodi se kriju epiteti, metafore, usporedbe, personifikacije i onomatopeje – samo ih treba čuti.

2 OSJETI I ZAPIŠI

a) Što vidiš?

Odaberi jedno mjesto (drvo, list, cvijet, oblutak, travu, oblak...) i opiši ga s tri epiteta.

b) Što čuješ?

Osluškuj pažljivo zvukove oko sebe – vjetar, ptice, lišće, korake, daleke glasove. Zapiši onomatopeje (riječi koje oponašaju zvuk) koje ti padnu na pamet.

c) Kako priroda govori?

Zamisli da priroda ima glas. Što ti govori drvo? Što bi reklo sunce? Upotrijebi personifikaciju – daj glas nečemu što ne govori.

d) Možeš li čuti boje? 🎨

Zamisli da svaka boja ima svoj zvuk, miris ili osjećaj. Kako zvuči plava? Kako čuješ žutu? Kako osjećaš zelenu?

Boja	Moj doživljaj / zvuk
 Plava	
 Žuta	
 Zelena	
 Smeđa	

e) S čim bi usporedio prirodu?

Napiši tri usporedbe (kao, poput, nalik na...).

Vjetar je kao

Sunce je poput

Kiša je nalik na

3 KREATIVNI ZADATAK – TVOJ JEZIK U POKRETU

Od svega što si danas čuo/la, vidio/la i osjetio/la napiši mini pjesmu (5–8 stihova). Koristi barem tri različita stilska sredstva.

Možeš početi rečenicom: „Jezik prirode šapće mi...” ili „Boje danas pjevaju...”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 RAZMISLI I ZAPIŠI

1. Najzanimljivije mi je bilo čuti... ..

2. Najmirniji zvuk danas bio je... ..

3. Boja koja me najviše iznenadila bila je... ..

4. Naučio/la sam da se jezik može pronaći i u... ..

5. Ocijeni svoj doživljaj (zaokruži): 😊 1 😊 2 😊 3 😊 4 😊 5

Erasmus+
Obogaćuje živote, širi vidike.

Sufinancira
Europska unija